2026/2231

2.10.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/2231

(2026. gada 1. oktobris)

par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Balkānu Medicīnisko uzdevumu grupu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 ([1]) izveido Eiropas Miera mehānismu (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības, kuras tiek veiktas kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai saskaņā ar Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

(2) Balkānu Medicīnisko uzdevumu grupa (BMUG) tika izveidota kā reģionāla iniciatīva, kurā spēkus apvienojušas sešas Rietumbalkānu valstis, proti, Albānija, Bosnija un Hercegovina, Melnkalne, Ziemeļmaķedonija, Serbija un Slovēnija, ar mērķi nodrošināt ātru un efektīvu reakciju katastrofu skartās valstīs vai reģionos, izmantojot esošās iesaistīto valstu militārās medicīniskās spējas. Katra iesaistītā valsts divgadu rotācijas kārtībā uzņemas "atbildīgās valsts" lomu. No 2024. gada jūnija līdz 2026. gada jūnijam šo uzdevumu pilda Serbija, un nākamajā laikposmā to pārņems Ziemeļmaķedonija. 2021. gada otrajā pusē BMUG ieviesa jaunus iekšējos noteikumus, kas ļauj spēkus misiju un operāciju atbalstam izvietot ilgākā termiņā, tostarp kā daļu no kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijām un operācijām ārpus Rietumbalkāniem.

(3) Izveidojot palīdzības mehānismu, lai aprīkotu BMUG iesaistīto trešo valstu bruņoto spēku medicīniskās vienības ar vajadzīgo aprīkojumu un materiāliem, Savienība stiprinātu iesaistīto Rietumbalkānu valstu militārās medicīniskās spējas un stiprinātu daudznacionālu militāru medicīnisko vienību, kas varētu atbalstīt ES KDAP militārās operācijas vai miera operāciju militāros aspektus ārpus reģiona, un sasniegtu NATO un Partnerattiecību mieram spēju mērķus.

(4) Palīdzības pasākums arī stiprinātu Rietumbalkānu spēju reaģēt uz krīzēm un palielinātu reģiona noturību, tādējādi galu galā veicinot reģiona stabilitāti un nodrošinot iespējas reģiona valstīm labāk aizsargāt savus iedzīvotājus. Tas varētu veicināt reģionālo sadarbību un kohēziju un sekmēt labas kaimiņattiecības Rietumbalkānos.

(5) BMUG pārstāvji 2026. gada 30. aprīļa vēstulē, kas adresēta Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis"), lūdza Savienību atbalstīt BMUG svarīga aprīkojuma iepirkšanā, lai stiprinātu tās medicīnisko vienību spējas.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(6) Atbilstoši Padomes secinājumiem par EMM palīdzības pasākums ļautu BMUG un tās iesaistītajām trešām valstīm autonomi reaģēt uz krīzēm. Apvienojot piecu Rietumbalkānu valstu spēkus, palīdzības pasākums sekmētu arī plašāku KĀDP un KDAP mērķu sasniegšanu reģionā, piemēram, reģionālās sadarbības un dialoga veicināšanu.

(7) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 noteiktos principus un prasības un jo īpaši atbilstību Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP [2], un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

(8) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums Balkānu Medicīnisko uzdevumu grupas (BMUG) un iesaistīto trešo valstu, proti, Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, Melnkalnes, Ziemeļmaķedonijas un Serbijas (“saņēmēji”), labā, kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) (“palīdzības pasākums”).

2. Palīdzības pasākuma mērķi ir šādi:

a) stiprināt sadarbību starp Savienību un Rietumbalkānu valstīm drošības un aizsardzības jomā, tostarp, uzlabojot reģionālo sadarbību;

b) palīdzēt uzlabot BMUG un tās iesaistīto trešo valstu drošību un aizsardzības spējas, tādējādi stiprinot Rietumbalkānu valstu vispārējo drošību, noturību un stabilitāti un labāk aizsargājot civiliedzīvotājus krīzēs un ārkārtas situācijās.

3. Lai sasniegtu 2. punktā noteiktos mērķus, palīdzības pasākums finansē šādus aprīkojuma veidus, kas nav paredzēti nāvējoša spēka pielietošanai:

a) sakaru un informācijas sistēmas;

b) militāri medicīniskie transportlīdzekļi;

c) lauka hospitāļu aprīkojums.

Palīdzības pasākums, ja nepieciešams, finansē arī saistītās piegādes un pakalpojumus, tostarp tehnisko un apkopes apmācību.

4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 42 mēneši no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

[2] Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

2. pants

Finansiālā kārtība

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 10 000 000 EUR.

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmējiem

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") panāk nepieciešamās vienošanās ar katru saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tie kā nosacījumu atbalsta sniegšanai ar palīdzības pasākumu pilda ar šo lēmumu noteiktās prasības un nosacījumus.

2. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus, kas katram saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:

a) BMUG vienības, kas saņem atbalstu ar palīdzības pasākumu, ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

b) jebkuri ar palīdzības pasākumu nodrošinātie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika nodrošināti;

c) jebkuri ar palīdzības pasākumu nodrošinātie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;

d) nekādi ar palīdzības pasākumu nodrošinātie aktīvi netiek nozaudēti vai nodoti tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.

3. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus par palīdzības pasākuma ietvaros sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu, ja tiek konstatēts, ka saņēmēji nepilda 2. punktā noteiktos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par to, lai tiktu nodrošināta šā lēmuma īstenošana saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un atbilstoši noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi un integrētajai metodiskajai sistēmai, kas izveidota, lai novērtētu un identificētu nepieciešamos pasākumus un kontroles attiecībā uz palīdzības pasākumiem no EMM.

2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības īsteno *ITF Enhancing Human Security* (*ITF*) un palīdzības pasākumu administrators.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārrauga, kā saņēmēji pilda 3. pantā noteiktos pienākumus. Minēto pārraudzību izmanto tam, lai nodrošinātu izpratni par 3. pantā noteikto pienākumu nepildīšanas kontekstu un riskiem un lai palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko izdara ar palīdzības pasākumu atbalstītās BMUG vienības.

2. Aprīkojuma un piegāžu pārbaudi pēc to nosūtīšanas organizē šādi:

a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotājiem spēkiem ir jāparaksta EMM piegādes sertifikāti;

b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējiem reizi gadā ir jāziņo par noteiktu priekšmetu inventarizāciju līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;

c) apmeklējumi uz vietas – saņēmējiem pēc pieprasījuma ir jānodrošina Augstajam pārstāvim un EMM revidentiem piekļuve pārbaužu uz vietas un EMM revīziju veikšanai.

3. Augstais pārstāvis pēc tam, kad palīdzības pasākums ir pabeigts, veic galīgo izvērtēšanu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums palīdzējis sasniegt 1. panta 2. punktā noteiktos mērķus.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu izpildi, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.

2. PDK var ieteikt Padomei pārtraukt attiecīgo palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Luksemburgā, 2026. gada 1. oktobrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

J. O'CALLAGHAN